

Home>Gerechtelijke stappen>Waar en hoe>Hoe breng ik een zaak voor de rechter?

Hoe breng ik een zaak voor de rechter?

Kroatië

1 Moet ik naar de rechter gaan of is er een alternatief?

Partijen kunnen een geschil door de rechter laten beslechten, maar er bestaan ook buitengerechtelijke methoden voor geschillenbeslechting. In Kroatië omvatten dergelijke methoden arbitrage, bemiddeling en gerechtelijke acties in bredere zin die gericht zijn op het bereiken van een gerechtelijke schikking. Bemiddeling in geschillen die voortvloeien uit burgerlijke, handels-, arbeids- en andere geschillen met betrekking tot rechten die de partijen vrijelijk kunnen uitoefenen, wordt geregeld door de bemiddelingswet (*Zakon o mirenju*) (*Narodne Novine* (NN; Staatsblad van de Republiek Kroatië), nr. 18/11). Onder bemiddeling wordt verstaan elke procedure, ongeacht de gebruikte naam (*mirenje, medijacija, posredovanje, koncilijacija*) waarbij de partijen ernaar streven hun geschil op te lossen door tot een onderlinge overeenkomst te komen, dat wil zeggen door het bereiken van een wederzijds aanvaardbare overeenkomst die aansluit bij hun behoeften en belangen, met de hulp van een neutrale derde – één of meer bemiddelaars (*posrednik, medijator, koncilijator*) die de partijen helpen tot een schikking te komen, zonder bevoegdheid om een bindende oplossing op te leggen. Bemiddeling vindt plaats op een door de partijen overeengekomen wijze. De procedure wordt gekenmerkt door haar facultatieve, vrijwillige, consensuele, informele en vertrouwelijke karakter en door de autonomie en gelijkwaardigheid van de partijen in de procedure.

Arbitrage (*arbitraža* of *izbrano sudenje*) daarentegen is een proces dat voor een arbitragehof wordt gevoerd, ongeacht of het werk ervan wordt verricht door een rechtspersoon dan wel door het orgaan van een rechtspersoon die/dat de werkzaamheden van arbitragehoven organiseert en uitvoert. Arbitrage is een vrijwillige, snelle, efficiënte, niet-openbare wijze van geschillenbeslechting waarbij de partijen kunnen regelen wie als rechter zal optreden mocht een geschil ontstaan, waar de arbitrage zal plaatsvinden, welke materieel en procesrecht van toepassing zal zijn en in welke taal of talen de arbitrage zal worden gevoerd. De beslissing van een arbitragehof over de feiten van de zaak heeft kracht van gewijsde (d.w.z. de kracht van een definitieve rechterlijke uitspraak). In de wet op de burgerlijke rechtsvordering (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN; Staatsblad van de Republiek Kroatië), nr. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 en 89/14; hierna: "ZPP") is bepaald dat een rechtbank de partijen te allen tijde tijdens een civiele procedure kan voorstellen hun geschil op te lossen door middel van een bemiddelingsprocedure in het kader van een gerechtelijke of buitengerechtelijke procedure. Voorts stelt de rechtbank de partijen tijdens de voorafgaande hoorzitting voor om hun geschil in een bemiddelingsprocedure bij te leggen en waarschuwt ze de partijen voor de mogelijkheid van een gerechtelijke schikking.

In bepaalde gevallen (de instelling van een rechtsvordering tegen de Republiek Kroatië) is de persoon die voornemens is een dergelijke rechtsvordering in te stellen, verplicht om voorafgaand aan de instelling ervan a) contact op te nemen met het openbaar ministerie dat territoriaal en materieel bevoegd is om de staat te vertegenwoordigen voor een rechtbank waar een rechtsvordering tegen de Republiek Kroatië zal worden ingesteld, en b) te verzoeken om een minnelijke schikking van het geschil, behalve in gevallen waarin in specifieke regelgeving een termijn voor de indiening van een verzoek is vastgesteld. Het verzoek om een minnelijke schikking van een geschil moet alle informatie bevatten die nodig is voor een standaardverzoek bij de rechtbank.

2 Geldt er een termijn voor het aanhangig maken van een zaak bij de rechter?

De termijn waarbinnen een rechtsvordering moet worden ingesteld, hangt af van het type rechtsvordering en de juridische aard ervan. Zo is er bijvoorbeeld voor de rechtsbescherming van arbeidsgerelateerde rechten een termijn van vijftien dagen waarbinnen de werknemer bij de bevoegde rechter een verzoek tot bescherming van het geschonden recht moet indienen, na een verzoek tot bescherming van zijn rechten bij de werkgever te hebben ingediend, behalve in geval van een vordering tot schadevergoeding of een andere geldvordering die voortvloeit uit arbeidsverhoudingen.

3 Moet ik in deze lidstaat naar de rechter gaan?

Ja. In Kroatië beslissen de rechtbanken in burgerlijke procedures binnen de grenzen van hun bij wet vastgestelde materiële bevoegdheid en wordt de rechterlijke macht uitgeoefend door gewone en gespecialiseerde rechtbanken en het Hooggerechtshof van de Republiek Kroatië.

De gewone rechtbanken zijn stedelijke en nationale rechtbanken. De gespecialiseerde rechtbanken zijn handelsrechtbanken (*trgovački sudovi*), administratieve rechtbanken (*upravni sudovi*), strafrechtbanken (*prekršajni sudovi*), het hoogste administratieve hof van de Republiek Kroatië (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) en het hoge magistratenhof van de Republiek Kroatië (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

De hoogste rechtbank van Kroatië is het Hooggerechtshof van de Republiek Kroatië (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*).

De wet kan andere gewone en gespecialiseerde rechtbanken instellen op basis van hun materiële bevoegdheid of op basis van bepaalde rechtsgebieden.

4 Zo ja, bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op mijn woonplaats en de woonplaats van de andere partij, dan wel op andere aspecten van mijn zaak?

De algemene regel is dat de bevoegde rechtbank de rechtbank met algemene territoriale bevoegdheid voor de verweerder is, d.w.z. de rechtbank die bevoegd is voor het gebied waar de verweerder zijn vaste woonplaats heeft. Als de verweerder geen vaste woonplaats in de Republiek Kroatië heeft, is de rechtbank met algemene territoriale bevoegdheid die welke bevoegd is voor het gebied waar de verweerder zijn tijdelijke verblijfplaats heeft.

Als de verweerder naast zijn vaste woonplaats ook een tijdelijke verblijfplaats op een andere locatie heeft en uit de omstandigheden kan worden afgeleid dat hij daar gedurende een langere periode zal verblijven, is de rechtbank van de plaats van de tijdelijke verblijfplaats algemeen territoriaal bevoegd.

Voor de beslechting van geschillen tegen een Kroatische burger die permanent in het buitenland verblijft waar hij gedetacheerd is om er voor een nationale autoriteit of rechtspersoon te werken, ligt de algemene territoriale bevoegdheid bij de rechtbank die bevoegd is voor het gebied waar zijn laatst bekende vaste woonplaats in de Republiek Kroatië gelegen is.

Bij geschillen met internationale elementen is een rechtbank in de Republiek Kroatië bevoegd voor het proces als dit uitdrukkelijk in de wet of in een internationaal verdrag is vastgelegd. Als in de wet of in een internationaal verdrag niet uitdrukkelijk is bepaald dat een Kroatische rechtbank bevoegd is voor een specifiek type geschil, dan is een Kroatische rechtbank bevoegd voor de beslechting ervan indien dat voortvloeit uit de wettelijke bepalingen betreffende de territoriale bevoegdheid van rechtbanken in Kroatië.

5 Bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op de aard van mijn zaak en het bedrag van de vordering?

Het voorgaande hangt af van het type geschil en de bepalingen van de ZPP inzake territoriale en materiële bevoegdheid.

De waarde van het onderwerp van geschil is geen afzonderlijk criterium dat van invloed is op de territoriale en materiële bevoegdheid van de Kroatische rechtbanken.

6 Kan ik mijn zaak zelf bij de rechtbank aanhangig maken of moet dat via een tussenpersoon, zoals een advocaat?

Volgens de huidige organisatie van de procesvoering zoals in de ZPP uiteengezet, kan elke partij – natuurlijke of rechtspersoon – er vrij voor kiezen om in de procedure zichzelf te vertegenwoordigen dan wel zich door een tussenpersoon (gewoonlijk een advocaat) te laten vertegenwoordigen, tenzij in de ZPP anders is bepaald.

Artikel 91 van de ZPP beperkt echter in belangrijke mate het recht van de partijen om zichzelf te vertegenwoordigen: als in geschillen met betrekking tot eigendomsvorderingen het betwiste bedrag hoger is dan 50 000 HRK, mogen vertegenwoordigers van rechtspersonen alleen personen zijn die voor het rechtbankexamen zijn geslaagd.

Bovendien is in artikel 91 van de ZPP bepaald dat partijen een verzoek tot heroverweging mogen indienen via hun vertegenwoordiger (d.w.z. een advocaat) of, in uitzonderlijke gevallen, zonder vertegenwoordiger (d.w.z. door zichzelf te vertegenwoordigen) als zij geslaagd zijn voor een rechtbankexamen of als het verzoek tot heroverweging namens hen mag worden ingediend door een persoon die overeenkomstig de ZPP of andere wetgeving gemachtigd is om iemand in deze hoedanigheid te vertegenwoordigen ondanks het feit dat hij geen advocaat is maar wel geslaagd is voor het rechtbankexamen.

7 Tot wie moet ik mij richten om de zaak aanhangig te maken: tot de receptie of tot de griffie van de rechtbank, of een andere dienst?

Burgerlijke procedures worden ingeleid door een rechtsvordering in te stellen bij een bevoegde rechter, rechtstreeks bij de griffie van de rechtbank, per post of elektronisch.

8 In welke taal kan ik mijn eis indienen? Kan het mondeling of moet het schriftelijk? Kan het per fax of e-mail?

Burgerlijke procedures worden gevoerd in het Kroatisch met gebruik van het Latijnse schrift, tenzij in afzonderlijke rechtbanken het gebruik van een andere taal of een ander schrift is ingevoerd.

Partijen en andere deelnemers in de procedure moeten hun rechtsvorderingen, klachten en andere zaken bij de rechtbank indienen in het Kroatisch en met gebruik van het Latijnse schrift.

Een rechtsvordering kan rechtstreeks bij de griffie van de rechtbank, per post of telegrafisch (*telegrafski*) worden ingesteld. De meeste rechtsvorderingen worden ofwel rechtstreeks bij de griffie, ofwel per post ingesteld.

De wet op de burgerlijke rechtsvordering voorziet in de mogelijkheid om documenten in verband met geschillen elektronisch bij handelsrechtbanken in te dienen. Elektronisch ingediende documenten moeten worden ondertekend met geavanceerde elektronische handtekeningen overeenkomstig bijzondere voorschriften. Aangezien een uniform IT-systeem nog moet worden geïmplementeerd, worden deze bepalingen in de praktijk nog niet toegepast.

9 Zijn er speciale formulieren voor de aanhangigmaking van zaken en zoniet, hoe moet ik mijn zaak aanhangig maken? Zijn er elementen die een dossier zeker moet bevatten?

Formulieren worden alleen gebruikt voor Europese procedures voor geringe vorderingen. Meer informatie hierover is te vinden in de brochure "[Geringe vorderingen – Republiek Kroatië](#)".

In de wet op de burgerlijke rechtsvordering is bepaald dat het verzoekschrift het volgende moet bevatten: een specifieke vordering met betrekking tot de grond van de zaak en incidentele vorderingen, de feiten waarop de verzoeker de vordering baseert, het bewijsmateriaal ter staving van die feiten en andere informatie die bij elk verzoekschrift moet worden gevoegd (artikel 106 van de ZPP).

Elke indiening, met inbegrip van verzoekschriften, moet de volgende gegevens bevatten: de naam van de rechtbank; de naam, het beroep en de vaste woonplaats of tijdelijke verblijfplaats van de partijen; hun wettelijke vertegenwoordigers en agenten, in voorkomend geval; het persoonlijke identificatienummer van de indienende partij; het onderwerp van het geschil, en de handtekening van de indienende partij.

Aan het eind van het ingediende document ondertekent de partij of haar vertegenwoordiger met haar/zijn naam.

Als de verklaring een vordering bevat, moet de partij in het ingediende document de feiten waarop zij haar vordering baseert en, indien nodig, het bewijsmateriaal vermelden.

De rechter gaat verder met het verzoek, zelfs als de verzoeker de rechtsgronden van het verzoek niet heeft vermeld; als de verzoeker de rechtsgronden wel heeft opgegeven, is de rechter daar niet aan gebonden.

10 Moet ik gerechtelijke kosten betalen? Zo ja, wanneer? Moet ik direct bij het indienen van mijn eis de kosten voor een advocaat betalen?

De partijen moeten de gerechtskosten betalen die zijn vastgelegd in de wet inzake de gerechtskosten (*Zakon o sudskim pristojbama*) (*Narodne Novine* (NN; Staatsblad van de Republiek Kroatië), nr. 74/95, 57/96, 137/02, 125/11, 112/12, 157/13, 110/15; hierna: "ZSP").

De in de ZSP voorgeschreven gerechtskosten gelden voor personen op wier verzoek of in wier belang bepaalde door de wet voorgeschreven handelingen worden gesteld.

Tenzij in de ZSP anders bepaald, worden er gerechtskosten aangerekend:

- voor indieningen (verzoekschriften, rechtsmiddelen, verzoeken om tenuitvoerlegging enz.): op het moment van indiening; en voor indieningen die worden vastgelegd – wanneer de vastlegging klaar is,
- voor verweerschriften: na de definitieve beëindiging van de procedure voor elke partij, in verhouding tot haar succes in de zaak,
- voor transcripties van de rechtbank: op verzoek,
- voor rechterlijke beslissingen: wanneer een afschrift van de beslissing aan de partij of haar vertegenwoordiger wordt betekend,
- voor erfrechtverklaringen: wanneer deze definitief worden,
- in procedures betreffende gedwongen vereffening, faillissement en liquidatie: bij bekendmaking van een beslissing over de hoofddivisie of bij bekendmaking van een besluit tot goedkeuring van de gedwongen vereffening,
- voor andere rechtsvorderingen: wanneer zij worden gevraagd of wanneer een zaak bij de rechtbank aanhangig wordt gemaakt.

De algemene regel voor de betaling van de kosten van gerechtelijke procedures is dat de partij die de zaak in haar geheel verliest, de kosten van de wederpartij en haar interveniënt moet betalen.

De kosten van vertegenwoordiging door advocaten, de honoraria van advocaten en de vergoeding van hun kosten worden geregeld door de Wet op de advocatuur (*Zakon o odvjetništvu*) (*Narodne Novine* (NN; Staatsblad van de Republiek Kroatië), nr. 9/94, 117/08 vertaling, 50/09, 75/09 en 18/11; hierna "ZO").

Een advocaat heeft recht op een honorarium voor juridische diensten en op vergoeding van de kosten die hij in verband met het verrichte werk heeft gemaakt, op basis van de door de orde van advocaten vastgestelde en door de minister van Justitie goedgekeurde tarieven, en advocaten sturen hun cliënt een factuur wanneer zij in opdracht van de cliënt diensten uitvoeren. In geval van annulering of herroeping van de volmacht reikt de advocaat een factuur uit binnen 30 dagen na de dag waarop de volmacht werd geannuleerd of herroepen.

In vermogensrechtelijke zaken mogen advocaten met hun cliënt een vergoeding voor hun werk overeenkomen die in verhouding staat tot hun succes in de procedure, dat wil zeggen in de juridische acties die zij namens hun cliënt ondernemen, in overeenstemming met het officiële tarief. Een dergelijke overeenkomst is slechts geldig als ze schriftelijk is gesloten.

In vermogensrechtelijke zaken kunnen partijen hun relatie met hun advocaat dus in een schriftelijke overeenkomst regelen.

11 Kan ik rechtsbijstand aanvragen?

Indien een partij professionele rechtsbijstand nodig heeft, kan zij zich voor juridisch advies wenden tot advocaten die, overeenkomstig artikel 3 van de ZO, in Kroatië gemachtigd zijn om alle vormen van rechtsbijstand te verlenen, met name het verstrekken van juridisch advies, het voorbereiden van rechtsvorderingen, klachten, moties, verzoeken, aanvragen, buitengewone rechtsmiddelen en andere memories, alsmede het vertegenwoordigen van partijen.

Bovendien hebben partijen de mogelijkheid om gebruik te maken van kosteloze rechtsbijstand. De Wet op de kosteloze rechtsbijstand (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (*Narodne Novine* (NN; Staatsblad van de Republiek Kroatië), nr. 143/2013) voorziet in de mogelijkheid om gratis rechtsbijstand te verlenen aan burgers die zelf geen rechtsbijstand kunnen krijgen, maar deze wel nodig hebben. Om het recht op kosteloze rechtsbijstand te kunnen krijgen, moet de betrokken partij contact opnemen met het bevoegde overheidsorgaan in haar district en een verzoek om kosteloze rechtsbijstand indienen.

12 Wanneer is mijn zaak officieel aangehangen gemaakt? Ontvang ik een bevestiging van de autoriteiten dat mijn zaak correct aangehangen is gemaakt?

Een burgerlijke procedure wordt ingeleid door een rechtsvordering in te stellen en deze aan de verweerder te laten betekenen.

Na ontvangst van een rechtsvordering worden voorbereidingen voor het proces getroffen.

Deze voorbereidingen omvatten onder meer een voorafgaand onderzoek van de rechtsvordering. Als de rechtsvordering niet duidelijk is of als ze niet alles bevat wat nodig is om er gevolg aan te geven, zal de rechtbank de indiener ervan gelasten om het ingediende document te corrigeren, d.w.z. te wijzigen overeenkomstig de verstrekte instructies, en zal de rechtbank het ingediende document terugsturen met het oog op de correctie of wijziging ervan.

13 Ontvang ik gedetailleerde informatie over de tijdsplanning van diverse zittingen (zoals het tijdstip waarop ik in de rechtszaal mag verschijnen)?

De partijen, hun advocaten en vertegenwoordigers worden door de medewerker van de griffie op de hoogte gebracht van de voortgang van de zaak op basis van de informatie in het register en het dossier.

De informatie is beperkt tot gegevens met betrekking tot het stadium van de procedure en de alleensprekende rechters, kamervoorzitters, raadsleden en juridisch secretaresses/secretarissen die de zaak behandelen.

Bij het verstrekken van informatie is het verboden verklaringen af te leggen over de juistheid van individuele gerechtelijke acties en over de waarschijnlijke uitkomst van de procedure.

Informatie kan telefonisch, per e-mail en per post worden verstrekt.

Als voor de betrokken zaak de dienst "Openbare toegang tot basisinformatie over rechtszaken / e-Zaak" (*Javni pristup osnovnim podacima o sudskim predmetima - usluga e-Predmet*) wordt gebruikt, kunnen de partijen via het internet toegang krijgen tot informatie over de voortgang van de procedure en over alleensprekende rechters, kamervoorzitters, raadsleden en juridisch secretaresses/secretarissen die de zaak behandelen.

De termijnen voor verschijning voor de rechter en andere stappen die door partijen of de rechter worden ondernomen, zijn in de ZPP voorgeschreven.

Meer informatie over de termijnen en de soorten termijnen is te vinden in het informatiepakket "[Proceduretermijnen – Republiek Kroatië](#)".

Laatste update: 23/08/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.